

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การติดตามการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น จะนำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

- 4.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้หลักสูตร
- 4.3 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน
- 4.4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตร
- 4.5 แนวทางการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

4.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 310 คน และนักเรียน จำนวน 344 คน ผู้วิจัยจะนำเสนอสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในด้านต่างๆ ปรากฏผลในตารางที่ 3 - 4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้บริหารและครูผู้สอน

สถานภาพ	จำนวน (n=310)	ร้อยละ
1) เพศ		
ชาย	127	41.0
หญิง	183	59.0

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้บริหารและครูผู้สอน (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n=310)	ร้อยละ
2) อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	10	3.2
25-35 ปี	107	34.5
36-45 ปี	155	50.0
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	38	12.3
3) อายุราชการ		
1-5 ปี	48	15.5
6-10 ปี	35	11.3
11-20 ปี	165	53.2
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	62	20.0
4) ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้บริหารโรงเรียน	3	1.0
ผู้ช่วยผู้บริหาร (ฝ่ายวิชาการ)	44	14.2
ครูผู้สอน	263	84.8
5) ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	2.3
ปริญญาตรี	260	83.9
สูงกว่าปริญญาตรี	43	13.6

จากตารางที่ 3 สถานภาพของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.0 มีอายุระหว่าง 30-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.0 อายุราชการ 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.2 มีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 84.8 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 83.9

ตารางที่ 4 สถานภาพของนักเรียน

สถานภาพ	จำนวน (n=344)	ร้อยละ
1) เพศ		
ชาย	127	36.9
หญิง	217	62.1
2) ระดับชั้น		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	78	22.7
มัธยมศึกษาปีที่ 5	84	24.4
มัธยมศึกษาปีที่ 6	182	52.9

จากตารางที่ 4 สถานภาพของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.1 และอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 52.9

4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้หลักสูตร

สภาพการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น จากการสำรวจและแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ดังจะเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1) สภาพการใช้หลักสูตรจากการสำรวจ

การติดตามการใช้หลักสูตรของโรงเรียน จำนวน 20 รายการ จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่เปิดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 47 โรงเรียน ปรากฏผลในตารางที่ 5 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 สภาพการใช้หลักสูตรของโรงเรียน

กิจกรรม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 การจัดประชุมครู เพื่อชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตร	47	100.0	-	-
2 การส่งเสริมให้ครูทราบระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร	47	100.0	-	-
3 การกำหนดภารกิจหน้าที่ ความรับผิดชอบของครูอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอน	47	100.0	-	-
4 การจัดประชุมครูแต่ละหมวดวิชาเพื่อจัดทำแผนการสอน	46	97.9	1	2.1
5 การจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงการจัดการสอนให้มีประสิทธิภาพ	46	97.9	1	2.1
6 การจัดหาสื่อการสอนให้แก่ครูได้อย่างพอเพียงเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	46	97.9	1	2.1
7 การจัดให้นักเรียนได้เลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ	46	97.9	1	2.1
8 การจัดให้มีสถานนักเรียนเพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย	44	93.6	3	6.4
9 การเน้นให้ครูใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	44	93.6	3	6.4
10 การติดตามนักเรียนที่จบการศึกษาเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	44	93.6	3	6.4
11 การจัดอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง	43	91.5	4	8.5

ตารางที่ 5 สภาพการใช้หลักสูตรของโรงเรียน (ต่อ)

กิจกรรม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
12 การแต่งตั้งและมอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการรับผิดชอบติดตามการใช้หลักสูตร	43	91.5	4	8.5
13 การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการสอนซ่อมเสริม	42	89.4	5	10.6
14 การจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมเพื่อสนับสนุนและแก้ปัญหการเรียนของนักเรียน	41	87.2	6	12.8
15 การติดตามประเมินผลงานและพัฒนาการของนักเรียนแต่ละด้าน	39	83.0	8	17.0
16 การติดตามประเมินผลคุณลักษณะของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร	36	76.6	11	23.4
17 การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมหรือจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์	36	76.6	11	23.4
18 การนำผลการนิเทศและข้อเสนอแนะรายงานต่อกรมสามัญศึกษา	28	59.6	19	40.4
19 การจัดทำคลังข้อสอบ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเรียน	27	57.4	20	42.6
20 การให้ท้องถิ่นหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมในโรงเรียน	24	51.1	23	48.9

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติการใช้หลักสูตรทุกด้านที่ปฏิบัติได้ครบถ้วนคิดเป็นร้อยละ 100 มีดังนี้ 1) การจัดประชุมครูเพื่อชี้แจงรายละเอียดของ

หลักสูตร 2) การส่งเสริมให้ครูทราบระเบียบว่าด้วย การวัดและประเมินผลตามหลักสูตร 3) การกำหนดภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบของครูอาจารย์ ด้านการเรียนการสอน และ มีบางกิจกรรมที่โรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติได้ มาก 3 อันดับสุดท้าย คือ 1) การให้ท้องถิ่นหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมในโรงเรียน จำนวน 23 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 48.9 2) การจัดทำคลังข้อสอบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน จำนวน 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.6 3) การนำผลการนิเทศและข้อเสนอแนะ รายงานต่อกรมสามัญศึกษา จำนวน 19 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.4

2) สภาพการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

จากการสอบถามผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 310 คน เกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรตามบทบาทของผู้บริหาร และสภาพการใช้หลักสูตรของครูผู้สอน ปรากฏผลดังตารางที่ 6-8 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 สภาพการใช้หลักสูตรโดยภาพรวม

การใช้หลักสูตร	ระดับความคิดเห็น		
	X	S.D.	แปลความ
1) การปฏิบัติงานตามบทบาทผู้บริหาร	2.75	.59	มาก
2) การปฏิบัติงานตามบทบาทครูผู้สอน	2.82	.48	มาก
รวม	2.79	.47	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีสภาพการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับ มาก

ตารางที่ 7 สภาพการใช้หลักสูตรตามบทบาทของผู้บริหาร

การใช้หลักสูตรตามบทบาท ของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1 ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม แก่นักเรียน	2.90	.77	มาก
2 ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาความรู้ในเนื้อหา วิชาที่ตนสอน	2.88	.75	มาก
3 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ แหล่งวิทยาการและสื่อการ สอนให้เพียงพอ	2.87	.82	มาก
4 เสริมสร้าง ปลุกฝังค่านิยม คุณลักษณะที่ พึงประสงค์แก่นักเรียน	2.83	.73	มาก
5 จัดกิจกรรม กระบวนการเรียนการสอนเพื่อ พัฒนาความเป็นประชาธิปไตยแก่นักเรียน	2.82	.76	มาก
6 ส่งเสริมความถนัด ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา ให้นักเรียน	2.79	.78	มาก
7 จัดกิจกรรมอิสระให้นักเรียนตามความสนใจ และด้วยความสมัครใจ	2.75	.83	มาก
8 จัดแผนการเรียนให้นักเรียนได้เลือกเรียน ตามความถนัดและสนใจ	2.74	.80	มาก
9 จัดอบรมครูให้สามารถจัดกิจกรรมได้ สอดคล้องตามจุดหมายของหลักสูตร	2.67	.77	มาก
10 จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.67	.81	มาก

ตารางที่ 7 สภาพการใช้หลักสูตรของผู้บริหาร (ต่อ)

การใช้หลักสูตรตามบทบาท ของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
11 จัดให้นักเรียนได้ศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อม และความต้องการของท้องถิ่น	2.55	.75	มาก
12 จัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ นักเรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ	2.53	.72	มาก
รวม	2.75	.59	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการใช้หลักสูตรในระดับ มาก ทุกเรื่อง ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก 3 อันดับแรกคือ 1) ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน 2) ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาความรู้ในเนื้อหาที่ตนสอน 3) ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ แหล่งวิทยาการและสื่อการสอนให้เพียงพอ และ 3 อันดับสุดท้าย คือ 1) การจัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมให้นักเรียนเห็นช่องทางในการ ประกอบอาชีพ 2) การจัดให้นักเรียนได้ศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น 3) จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 8 สภาพการใช้หลักสูตรตามบทบาทของครูผู้สอน

การใช้หลักสูตรตามบทบาท ของครูผู้สอน	ระดับความคิดเห็น		
	X	S.D.	แปลความ
1 จัดทำแผนการสอนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	2.97	.69	มาก
2 จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องเพื่อพัฒนา จริยธรรมนักเรียน	2.91	.62	มาก
3 ใช้วิธีสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ที่กำหนด	2.90	.62	มาก
4 จัดการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง	2.87	.65	มาก
5 จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมพื้นฐาน	2.87	.67	มาก
6 จัดให้มีการวัดประเมินผลหลายวิธีให้เหมาะสม กับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.87	.62	มาก
7 จัดการเรียนการสอนให้ผสมผสานกลมกลืนกับ วิทยาการสมัยใหม่	2.84	.63	มาก
8 สามารถใช้ทักษะการสอนตามจุดประสงค์	2.83	.59	มาก
9 จัดให้มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้	2.82	.77	มาก
10 นำผลการเรียนของนักเรียนมาปรับปรุงการสอน	2.76	.67	มาก
11 สามารถผลิตและใช้สื่อการสอนได้สอดคล้อง กับจุดประสงค์ที่กำหนด	2.71	.65	มาก
12 สอนตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้น	2.66	.69	มาก
13 ใช้แหล่งวิทยาการได้อย่างเหมาะสม	2.63	.65	มาก
รวม	2.82	.48	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนมีการปฏิบัติตามหลักสูตรอยู่ในระดับ มาก
ทุกเรื่อง ที่มีการปฏิบัติมาก 3 อันดับแรก คือ 1) จัดแผนการสอนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์

การเรียนรู้ 2) จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องเพื่อพัฒนาจริยธรรมนักเรียน 3) ใช้วิธีสอน
เหมาะสมกับจุดประสงค์ที่กำหนด และ 3 อันดับสุดท้ายได้แก่ 1) ใช้แหล่งวิทยาการได้อย่าง
เหมาะสม 2) สอนตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้น 3) สามารถผลิตและใช้สื่อการสอนได้สอดคล้อง
กับจุดประสงค์ที่กำหนด

4.3 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์นักเรียนได้กำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตร ฉบับปรับปรุง
(พ.ศ. 2533) จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปรากฏผลตามตารางที่ 9 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

คุณลักษณะของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					
	ผู้บริหารและครู		นักเรียน		รวม	
	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ
1 นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์	3.09	.50 มาก	3.27	.60 มาก	3.18	.56 มาก
2 นักเรียนสามารถทำงานเป็น หมู่คณะ	2.91	.60 มาก	3.12	.69 มาก	3.02	.66 มาก
3 นักเรียนรู้จักปรับตัวให้เข้า สภาพการณ์ของโลก	2.79	.60 มาก	3.21	.68 มาก	3.01	.68 มาก
4 นักเรียนเห็นคุณค่าของการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	2.71	.63 มาก	3.26	.79 มาก	3.00	.77 มาก
5 นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต	2.89	.57 มาก	3.07	.65 มาก	2.98	.62 มาก
6 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อ สัมมาอาชีพ	2.83	.54 มาก	3.11	.66 มาก	2.97	.62 มาก

ตารางที่ ๑ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน (ต่อ)

คุณลักษณะของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น								
	ผู้บริหารและครู			นักเรียน			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
7 นักเรียนรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น	2.78	.58	มาก	3.06	.63	มาก	2.93	.66	มาก
8 นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิ หน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	2.72	.61	มาก	3.13	.71	มาก	2.93	.69	มาก
9 นักเรียนเห็นคุณค่าของ ธรรมชาติ ศิลปะ และ วัฒนธรรม	2.70	.63	มาก	3.12	.76	มาก	2.92	.73	มาก
10 นักเรียนมีความยุติธรรม	2.80	.51	มาก	2.96	.68	มาก	2.88	.61	มาก
11 นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม	2.76	.62	มาก	2.94	.60	มาก	2.85	.61	มาก
12 นักเรียนเป็นผู้รักความ สะอาด	2.54	.65	มาก	3.07	.76	มาก	2.82	.76	มาก
13 นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา	2.69	.67	มาก	2.86	.60	มาก	2.78	.64	มาก
14 นักเรียนใฝ่หาความรู้	2.64	.69	มาก	2.92	.72	มาก	2.78	.72	มาก
15 นักเรียนเป็นผู้เสียสละ	2.66	.60	มาก	2.87	.64	มาก	2.77	.64	มาก
16 นักเรียนมีความรับผิดชอบ	2.62	.65	มาก	2.90	.68	มาก	2.76	.68	มาก
17 นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบ วินัย	2.62	.63	มาก	2.86	.69	มาก	2.75	.67	มาก
18 นักเรียนมีความขยัน หมั่นเพียร	2.67	.66	มาก	2.79	.67	มาก	2.73	.66	มาก
19 นักเรียนมีความสามารถ เป็นผู้นำ	2.69	.66	มาก	2.68	.74	มาก	2.69	.70	มาก

ตารางที่ 9 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน (ต่อ)

คุณลักษณะของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					
	ผู้บริหารและครู		นักเรียน		รวม	
	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ
20 นักเรียนมีความรู้ทางด้าน วิทยาการเทคโนโลยีใหม่ๆ	2.66	.64 มาก	2.73	.73 มาก	2.69	.69 มาก
21 นักเรียนมีความคิด สร้างสรรค์	2.58	.65 มาก	2.77	.70 มาก	2.67	.69 มาก
22 นักเรียนมีความรู้และทักษะ เฉพาะด้าน	2.55	.59 มาก	2.68	.61 มาก	2.61	.61 มาก
23 นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน	2.54	.65 มาก	2.67	.72 มาก	2.61	.69 มาก
24 นักเรียนรู้จักประหยัด	2.57	.59 มาก	2.65	.75 มาก	2.61	.68 มาก
25 นักเรียนมีความสามารถ ในการผลิตชิ้นงานและมี รายได้ระหว่างเรียน	2.32	.65 น้อย	2.20	.76 น้อย	2.25	.71 น้อย
รวม	2.69	.41 มาก	2.92	.39 มาก	2.81	.42 มาก

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยภาพรวมและรายเรื่องอยู่ในระดับ มาก ยกเว้น เรื่อง นักเรียนสามารถในการผลิตชิ้นงานและมีรายได้ระหว่างเรียน อยู่ในระดับ น้อย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3 อันดับแรก คือ 1) นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์ 2) นักเรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะ 3) นักเรียนสามารถปรับตัวได้เข้ากับสถานการณ์ของโลก และ 3 อันดับสุดท้ายคือ 1) นักเรียนรู้จักประหยัด 2) นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน 3) นักเรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้าน

4.4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตร

ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยจะนำเสนอต่อไปนี้ มี 3 ด้าน คือ
 1) ปัญหาด้านการเตรียมความพร้อม 2) ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ปัญหาด้านการ
 นิเทศติดตามประเมินผล ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 10-13 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 ปัญหาการใช้หลักสูตรโดยภาพรวม

ปัญหาการใช้หลักสูตร	ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) ด้านการเตรียมความพร้อม	2.28	.52	น้อย
2) การจัดการเรียนการสอน	2.14	.53	น้อย
3) การนิเทศ ติดตามประเมินผล	2.30	.63	น้อย
รวม	2.23	.47	น้อย

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม
 และรายด้าน มีปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับ น้อย เรียงตามลำดับได้ คือ 1) ปัญหาด้าน
 การนิเทศติดตามประเมินผล 2) ปัญหาด้านการเตรียมความพร้อม 3) ปัญหาด้านการจัดการเรียน
 การสอน

ตารางที่ 11 ปัญหาด้านการเตรียมความพร้อม

ปัญหาการเตรียมความพร้อม	ระดับปัญหา		
	X	S.D.	แปลความ
1 ครูได้รับชั่วโมงสอนมากเกินไป	2.71	.95	มาก
2 โรงเรียนไม่มีงบประมาณที่จะจัดซื้อสื่อการสอน	2.56	.91	มาก
3 โรงเรียนมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.44	.89	น้อย
4 โรงเรียนไม่ได้จัดหาเอกสารหลักสูตรให้แก่ครู ได้ศึกษาอย่างเพียงพอ	2.31	.76	น้อย
5 ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการสอน	2.25	.76	น้อย
6 โรงเรียนไม่ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน	2.25	.76	น้อย
7 โรงเรียนไม่ได้จัดเตรียมอาคารสถานที่ ให้พร้อม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.24	.78	น้อย
8 ครูไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	2.22	.77	น้อย
9 โรงเรียนไม่ได้ชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	2.21	.79	น้อย
10 ครูไม่ได้ศึกษาคู่มือและเอกสารหลักสูตร	2.14	.73	น้อย
11 ครูไม่ได้เตรียมการสอนล่วงหน้า	2.10	.72	น้อย
12 โรงเรียนไม่จัดครูเข้าสอนตามวุฒิและความถนัด ของครูผู้สอน	2.03	.82	น้อย
รวม	2.28	.52	น้อย

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาด้านการเตรียมความพร้อม ทั้งโดยภาพรวมและรายเรื่องมีปัญหาลู่ในระดับ น้อย ยกเว้นเรื่องครูได้รับชั่วโมงสอนมากเกินไป และโรงเรียนไม่มีงบประมาณจะจัดซื้อสื่อการสอน มีปัญหาลู่ในระดับ มาก

ตารางที่ 12 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	ระดับปัญหา		
	X	S.D.	แปลความ
1 นักเรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริงที่จะทำให้เกิดความถี่รวบยอด	2.30	.75	น้อย
2 ครูสอนโดยไม่ฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะกระบวนการ	2.26	.69	น้อย
3 ครูไม่ได้นำผลการเรียนไปปรับปรุงการเรียนการสอน	2.20	.71	น้อย
4 ครูสอนโดยไม่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง	2.19	.74	น้อย
5 ครูไม่ให้ความสนใจและไม่ให้ความร่วมมือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.19	.70	น้อย
6 ครูไม่ได้ติดตามแก้ไขนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน	2.18	.71	น้อย
7 นักเรียนไม่ได้พัฒนาการเรียนรู้ ให้รู้จักการวิเคราะห์เป็น สังเคราะห์เป็น	2.15	.70	น้อย
8 ครูใช้เทคนิคการสอนไม่เหมาะสมกับจุดประสงค์	2.07	.61	น้อย
9 ครูสอนโดยไม่สอดคล้องกับธรรมชาติและค่านิยมที่พึงประสงค์ให้นักเรียน	2.06	.71	น้อย
10 นักเรียนไม่ได้รับการปลูกฝังในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น	2.06	.72	น้อย
11 ครูเลือกใช้สื่อการสอนไม่เหมาะสม	2.02	.58	น้อย
12 ครูไม่ได้กำหนดวิธีการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนด	1.97	.66	น้อย
13 ครูกำหนดจุดประสงค์การเรียนไม่เหมาะสม	1.97	.59	น้อย
รวม	2.14	.53	น้อย

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น มีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ทั้งโดยภาพรวมและรายเรื่องมีปัญหายอยู่ในระดับ น้อย ที่มีปัญหา 3 อันดับแรก คือ 1) นักเรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริงที่จะทำให้เกิดความคิดรวบยอด 2) ครูสอนโดยไม่ฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะกระบวนการ 3) ครูไม่ได้นำผลการเรียนไปประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

ตารางที่ 13 ปัญหาด้านการนิเทศติดตามประเมินผล

ปัญหาการนิเทศติดตามประเมินผล	ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1 โรงเรียนไม่มีการวางแผนการนิเทศภายในที่เป็นระบบ	2.36	.80	น้อย
2 โรงเรียนไม่ได้ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	2.35	.74	น้อย
3 โรงเรียนไม่ได้ประเมินคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร	2.33	.70	น้อย
4 โรงเรียนไม่ได้ติดตามและประเมินผลการสอนของครู	2.30	.81	น้อย
5 โรงเรียนไม่ได้ติดตามผู้ที่จบการศึกษาในด้านการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ	2.15	.75	น้อย
รวม	2.30	.63	น้อย

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาด้านการนิเทศติดตามประเมินผล ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ น้อย ปัญหา 3 อันดับแรก คือ 1) โรงเรียนไม่มีการวางแผนการนิเทศภายในที่เป็นระบบ 2) โรงเรียนไม่ได้ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 3) โรงเรียนไม่ได้ประเมินคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร

4.5 แนวทางการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัย กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาปรับปรุง การใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ปรากฏผลในตารางที่ 14 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 ข้อเสนอแนะแนวทางการใช้หลักสูตร

แนวทางการใช้หลักสูตร		จำนวน (n=310)	ร้อยละ 100
1	โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณเพื่อผลิตจัดหา วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนให้เพียงพอ	203	65.5
2	โรงเรียนควรจัดอบรมประชุมสัมมนาให้ความรู้ แก่ครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	145	46.8
3	โรงเรียนมีอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการและ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆพร้อมเพียง	138	44.5
4	โรงเรียนมีความพร้อม ด้านเอกสารหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ หนังสือและแหล่งวิทยาการ	132	42.6
5	ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจการใช้หลักสูตร มากยิ่งขึ้น	125	40.3
6	ผู้บริหารควรติดตามประเมินผลและนิเทศ การใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	124	40.0
7	ครูมีการวิเคราะห์ข้อสอบรายวิชาเพื่อพัฒนา เครื่องมือในการวัดผลและปรับปรุงการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ	110	35.5
8	ครูมีความเข้าใจในการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ	94	30.3
9	โรงเรียนแต่ละแห่งมีการแลกเปลี่ยนหรือใช้ครู ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านร่วมกันเช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษา เป็นต้น	89	28.7

ตารางที่ 14 ข้อเสนอแนะแนวทางการใช้หลักสูตร (ต่อ)

แนวทางการใช้หลักสูตร	จำนวน (n=310)	ร้อยละ 100
10 โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนและ จัดกิจกรรมตามความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย	88	28.4
11 ครูเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนตามจุดหมายของหลักสูตร	76	24.5
12 โรงเรียนมีการประชุมสัมมนาว่าด้วยระเบียบ การวัดและ การประเมินผลให้เหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานจริง	62	20.0
13 ครูประเมินผลการเรียนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	56	18.1
14 ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนควรให้การสนับสนุน การใช้หลักสูตร	48	15.5
15 โรงเรียนมีการพิจารณาเกณฑ์ที่เหมาะสม ในการ ตัดสินผลการเรียนของนักเรียน	26	8.4

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพไว้ 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ 1) โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณเพื่อผลิต จัดหาวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนให้เพียงพอ 2) โรงเรียนควรจัดอบรมประชุมสัมมนาให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร 3) โรงเรียนควรมีอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆอย่างพร้อมเพียง 4) โรงเรียนมีความพร้อมด้านเอกสารหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ หนังสือและแหล่งวิทยาการ 5) ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจการใช้หลักสูตรมากยิ่งขึ้น